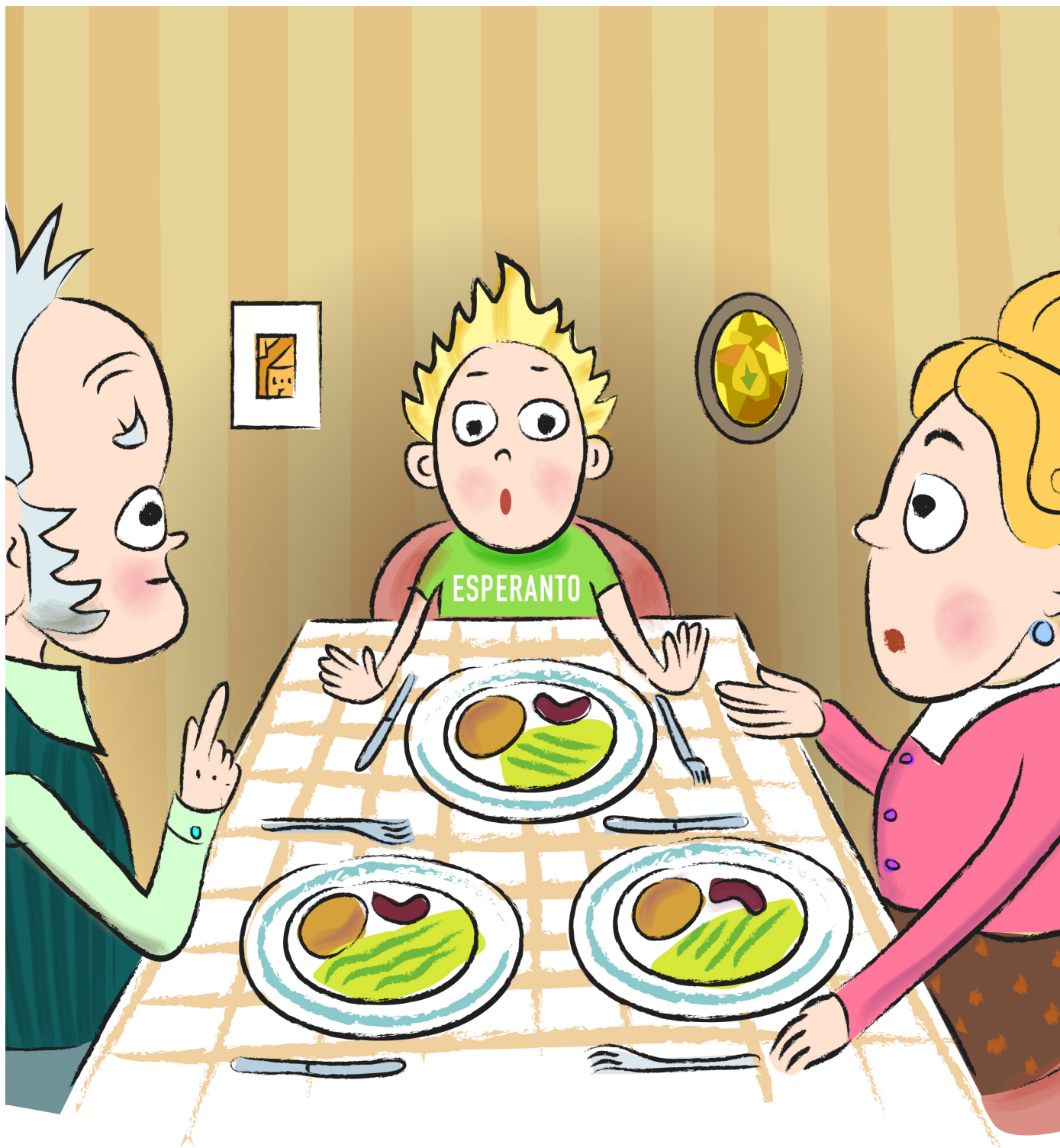


# Leciono 2



 Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union



Tiu ĉi projekto estas financata per subteno de Eŭropa Komisiono. Tiu ĉi publikaĵo respogas nur vidpunkton de la aŭtoro, pro tio la Komisiono ne povas esti respondeca pri ajna uzado de informoj, kiuj aperas ĉi tie.

La tuta enhavo, se ne estas indikite ie eksplicite io alia, apartenas al *lernu.net* kaj estas publikigita sub la permesilo [Krea Komunajo Atribuite-Nekomerce-Samkondiĉe 4.0 Tutmonda](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

<https://lernu.net/instruado?lang=eo>

## Adjektivoj

Ĉiuj adjektivoj havas la finaĵon **-a**:

bela = bela

granda frato = granda frato

malgranda fratino = malgranda fratino

## Akuzativo

Esperanto havas nur du kazojn, nominativon kaj akuzativon. La akuzativo formiĝas per la finaĵo **-n**. Ĝi estas uzata por indiki la objekton de transitiva verbo (personoj aŭ aĵoj pri kiuj, aŭ pri kio, la verbo agas):

Kiun mi vidas? = Kiun mi vidas?

Mi vidas amikon. = Mi vidas amikon.

Ne uzu akuzativon kun la verbo **esti**.

Adjektivoj kongruas kun substantivoj en kazo kaj nombro kaj ricevas la samajn finaĵojn **-j** kaj **-n**:

Vi estas bona amiko. = Vi estas bona amiko.

Vi estas bonaj amikoj. = Vi estas bonaj amikoj.

Vi havas bonan amikon. = Vi havas bonan amikon.

Vi havas bonajn amikojn. = Vi havas bonajn amikojn.

Aliaj kazoj ekzistantaj en pluraj naciaj lingvoj formiĝas en Esperanto per prepozicioj:

Mi iras al vi. = Mi iras al vi.

Mi iras kun vi. = Mi iras kun vi.

La teksto de la libro estas bona. = La teksto de la libro estas bona.

## Verboj

Verba infinitivo havas la finaĵon **-i**:

**labori** = labori

Nuna tempo (prezenco) havas la finaĵon **-as**:

**mi laboras** = mi laboras

**ni laboras** = ni laboras

**vi laboras** = vi laboras

**ili laboras** = ili laboras

**li/ŝi/ĝi laboras** = li/ŝi/ĝi laboras

Pasinta tempo (perfekto) havas la finaĵon **-is**:

**mi laboris** = mi laboris

**ni laboris** = ni laboris

**vi laboris** = vi laboris

**ili laboris** = ili laboris

**li/ŝi/ĝi laboris** = li/ŝi/ĝi laboris

Estonta tempo (futuro) havas la finaĵon **-os**:

**mi laboros** = mi laboros

**ni laboros** = ni laboros

**vi laboros** = vi laboros

**ili laboros** = ili laboros

**li/ŝi/ĝi laboros** = li/ŝi/ĝi laboros

## ke

Subjuncio **-ke** signifas "ke" kaj per ĝi komenciĝas dependaj subfrazoj:

**Vi vidas ke mi manĝas.** = Vi vidas ke mi manĝas.

**Li diras ke li iros.** = Li diras ke li iros.

## mal-

Prefikso **mal-** ŝanĝas signifon de la vorto en la kontraŭan signifon:

**bona** = bona

**malbona** = malbona

**granda** = granda

**malgranda** = malgranda

**bela** = bela

**malbela** = malbela

## ge-

Prefikso **ge-** indikas ambaŭ genrojn, viran kaj inan, kune:

gefratoj = gefratoj

---

gepatroj = gepatroj

## Esprimoj de ĝentileco

bonvolu = bonvolu

---

dankon = dankon

---

saluton = saluton

## Vortordo

La kutima vortordo en frazo estas la jena: subjekto-predikato-objekto. Tamen, uzo de la akuzativo (finaĵo-**n**) ebligas la ŝanĝon de la vortordo pro stilaj aŭ praktikaj kialoj:

Mi legas libron. = Mi legas libron.

---

Libron mi legas. = Libron mi legas.

## Kio / kion

kio = kio

---

Kio estas tio? = Kio estas tio?

---

Kio estas sur la tablo? = Kio estas sur la tablo?

Se en respondo al iu demando estas atendata vorto en akuzativo, oni al la demandovorto **kio** aldonas la finaĵon **-n**:

Kion vi faras? = Kion vi faras?

---

Kion ŝi diris? = Kion ŝi diris?

## Vortfarado

Kunmetado de vortoj (vortradikoj) ebligas kreadon de novaj vortoj havantaj novajn signifojn. Al radiko de unu vorto aldoniĝas alia radiko kaj fine ankoraŭ bezonata gramatika finaĵo:

bon-ven-o = bonveno

trink-mon-0 = trinkmono

Se tian kunmetaĵon estas malfacile elparoli, eblas inter la radikoj enmeti la finaĵon-o de la antaŭa vorto:

lern-o-libr-o = lernolibro

## ▼ Bloko 5 (sesioj 9-10)

---



### Lernoceloj

- ripeti kaj uzi vortojn el la antaŭaj lecionoj
- uzi novajn vortojn
- ekkoni la akuzativan finaĵon **-N** kaj ĝian uzon
- ekkonscii, ke adjektivoj finiĝas per **-A**
- rekoni uzon de la prefikso **GE-**

### Bezonataj instruiloj

- komputilo por ludi sonon

### Pretigado

- Sonoj **1, 2**
- Kopioj de **M1**
- Ekzerco **M2**
- Ekzerco **M3**
- Kopioj de **M4**
- Kopioj de **M5**
- Ekzerco **M6**

### Novaj vortoj

**havi** = havi

---

**nomo** = nomo

---

**juna** = juna

---

**bela** = bela

**veni** = veni

---

**al** = al

---

**hejmo** = hejmo

---

**bonvolu** = bonvolu

# Lernplano

---

15 min

Disdonu **M1** kaj aŭskultu Sonon **1**. Legu kaj traduku la tekston kune. Petu lernantojn legi po 2 frazoj kaj traduki ilin denove. Kiam ili atingas finon de la teksto, ili rekomencas sed ĉi-foje sen traduko. La instruisto helpas nur kun ĝusta elparolo kaj, se necese, kun tradukado.

Tiel la lernantoj legos la tekston plurfoje, memoros vortojn kaj ekkonos la gramatikajn finaĵojn **-O**, **-J**, **-AS** kaj la sufikson **-IST-**.

Ili ankaŭ ekkonos la akuzativan finaĵon **-N** kaj la finaĵon **-A**, kiu indikas adjektivojn.

Montru la akuzativan finaĵon **-N** kaj mallonge preparolu ĝian funkcion.

---

5 min

Disdonu la tradukan ekzercon **M11**. Petu la lernantojn traduki la frazojn al Esperanto.

Klarigu mallonge, kiel gramatikaj finaĵoj estas aldonataj al vortoj en Esperanto: **bela**, **belaj**, **belajn**, **domo**, **domoj**, **domojn**.

**Petro lernas en bela ĉambro. Junaj instruistoj estas en aŭto. Belaj knabinoj sidas en la lernoĉambro. Ana kaj Boris estas junaj.**

---

5 min

Nelingva paŭza ludo

---

10 min

Disdonu la tradukan ekzercon **M3**. Petu la lernantojn traduki la frazojn kun akuzativo al sia denaska lingvo.

**Mi havas amikon. Mi havas amikojn Petro kaj Boris. Mi havas amikinin. Ŝi lernas lingvon. Ili lernas lingvon Esperanton. Vi lernas lingvojn.**

---

10 min

Disdonu la kanton **M4**. Traduku la kanton kune kaj kantu ĝin 2-3-foje.

---

10 min

Paŭzo

---

10 min

Disdonu la dialogon **M5**.

Dividu la lernantojn en duopojn kaj petu ilin legi la dialogon kaj traduki ĝin. Petu unu duopon laŭtlegi la dialogon kaj traduki ĝin linion post linio. Helpu ilin kun tradukado, se necese. Poste petu tiun duopon ludi la dialogon sen traduki ĝin denove. Se estas tempo, vi povas peti aliajn duopojn ludi la dialogon.

---

5 min

Nelingva paŭza ludo

---

20 min

Disdonu la tradukan ekzercon **M6**. Petu la lernantojn traduki la vortojn **eniri**, **kunsido**, **malbona**, **malfacila**, **gepatroj**, **bonvena**, **gefratoj**, **malami**, **kunlabori** al sia denaska lingvo.

---

Donu hejmtaskojn

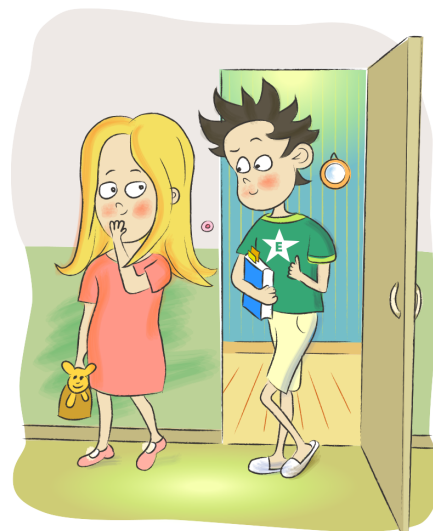
### La amikino de Marko (1-a parto)

Marko havas amikino. Ŝia nomo estas Ana. Ŝi estas juna kaj bela. Ana kaj Marko estas geamikoj.

Ana venis al la hejmo de Marko.

– Bonvolu eniri, amikino.

– Saluton, Marko. Kion vi faras?





## M2 Tradukekzerco

Traduku de via nacia lingvo al Esperanto.

Petro lernas en bela ĉambro. Junaj instruistoj estas en aŭto. Belaj knabinoj sidas en la lernoĉambro. Ana kaj Boris estas junaj.

## M3 Tradukekzerco

Traduku la jenajn frazojn kun akuzativo al via lingvo.

Mi havas amikon. Mi havas amikojn Petro kaj Boris. Mi havas amikinon. Ŝi lernas lingvon. Ili lernas lingvon Esperanton. Vi lernas lingvojn.

## M4 Kanto

### **Mi sidas**

Mi sidas kaj mi skribas,

en mia lernoĉambro,

Saluton, geamikoj!

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Mi havas lernolibrojn

sur mia skribotablo.

Mi sportas kaj laboras.

Mi lernas Esperanton.

Miaj amikoj venas

al mia bela hejmo,

vi venis nun al mi,

kaj mi salutas vin.

Melodio: [YouTube](#)

## M5 Dialogo

- Petro** Kio estas via nomo?
- Maja** Mia nomo estas Maja. Kiu estas vi?
- Petro** Mi estas Petro. Ĉu vi havas lernolibron de nova lingvo?
- Maja** Jes. Kaj vi?
- Petro** Ne. Kion vi faras en la lernoĉambro?
- Maja** Mi lernas kaj sidas.
- Petro** Ĉu vi estas mia amikino?
- Maja** Jes, mi estas via amikino kaj vi estas mia amiko.



## M6 Tradukekzerco

Traduku al via lingvo.

eniri, kunsido, malbona, malfacila, gepatroj, bonvena, gefratoj, malami, kunlabori

## M7 Hejmtasko

Traduku la frazojn al via lingvo. Atentu pri la akuzativo.

---

Mi havas tablon.

---

Vi havas instruiston.

---

Ŝi lernas Esperanton.

---

Li skribas lernolibron.

---

Mi salutas instruistinon.

Elpensu kaj skribu 5 frazojn en Esperanto.

## ▼ Bloko 6 (sesioj 11-12)



### Lernoceloj

- identigi la modalajn verbojn **VOLI** kaj **ŜATI**
- uzi adjektivojn kun la akuzativo en diversaj kombinoj (**bonaj – bonan, bonajn – bonan**)
- identigi kaj uzi la pasintan sufikson **-IS**
- rekoni la sufikson **-I**

### Bezonataj instruiloj

- komputilo por ludi sonon, komputiloj por lernantoj (aŭ uzu la alternativan ekzercon), pilko

### Pretigado

- Sonoj **3, 4**
- Kopioj de **M8**
- Kopioj de **M9**
- Kopioj de **M10**
- Koloraj vortkartoj **M11**

### Novaj vortoj

legi = legi

mono = mono

sed = sed

diri = diri

voli = voli

romano = romano

kun = kun

demandi = demandi

ŝati = ŝati

kia = kia

nur = nur

facila = facila

bona = bona

nova = nova

trinki = trinki

granda = granda

kafo = kafo

tre = tre

paroli = paroli

-IS = -IS

domo = domo

-I = -I

# Lernplano

---

15 min

Disdonu **M8** kaj aŭskultu Sonon **3**. Legu kaj traduku la tekston kune. Petu lernantojn legi po 2 frazoj kaj traduki ilin denove. Kiam ili atingas finon de la teksto, ili rekomencas sed ĉi-foje sen traduko. La instruisto helpas nur kun ĝusta elparolo kaj, se necese, kun tradukado.

Petu lernantojn identigi la funkcion de la sufikso **-IS**. Komparu ĝin kun la nuntempa sufikso **-AS**. Montru uzon de la sufikso **-I**. Mallonge klarigu la signifon de la modalaj verboj **voli** kaj **ŝati** kaj montru ilian uzon kune kun aliaj verboj.

---

5 min

Ludu la Vortpilkan ludon por lerni kaj ripeti vortojn. Petu lernantojn formi cirklon. Ĵetu la pilkon al unu el la lernantoj kaj diru vorton en la nacia lingvo, kiun la lernantoj jam lernis en Esperanto. La lernanto kun la pilko tradukas la vorton al Esperanto. Poste li aŭ ŝi povas ĵeti la pilkon al alia lernanto kaj diri vorton, kiun tiu traduku al Esperanto, ktp. Se la lernanto ne konas la ĝustan vorton, la instruisto diras alian vorton, ĝis la lernanto respondos ĝuste. Poste li aŭ ŝi povas pluĵeti la pilkon.

---

5 min

Nelingva paŭza ludo

---

15 min

Disdonu la dialogon **M9**.

Dividu la lernantojn en duopojn kaj petu ilin legi la dialogon kaj traduki ĝin. Petu unu duopon laŭtlegi la dialogon kaj traduki ĝin linion post linio. Helpu ilin kun tradukado, se necese. Poste petu tiun duopon ludi la dialogon sen traduki ĝin denove. Se estas tempo, vi povas peti aliajn duopojn ludi la dialogon.

---

5 min

Kantu kune la kanton **M4**.

---

10 min

Paŭzo

---

10 min

Disdonu la tradukan ekzercon **M10**. Petu la lernantojn traduki la frazojn kun akuzativo al sia denaska lingvo.

Mi havas novan amikon. Mi havas novajn amikojn. Mi havas bonajn amikinojn. Mi havas belan malamikon. Ŝi lernas belan lingvon. Ili lernas facilajn lingvojn. Vi lernas facilajn lingvojn ...

---

10 min

Ekzercu kune demandojn kaj respondojn. Faru demandojn, kiuj enhavas akuzativon. La lernantoj respondas.

Eblaj demandoj:

Ĉu vi salutas min? Ĉu ŝi salutas vin? Ĉu li salutas ŝin? Ĉu vi salutas nin? Kiun vi demandas? Kiun ŝi demandas? Kiun mi demandas? Kiun vi demandas?

---



20 min

Ludu la ludon kun koloraj vortkartoj en 4 kovertoj. Kreu grupojn el 3 lernantoj kaj donu al ĉiu aron da kovertoj kun **M11**. Petu la grupojn kune krei frazojn kun 4 vortoj. La vortoj devas esti en la jena ordo:

- Vortoj el la ruĝa koverta
- Vortoj el la verda koverta
- Vortoj el la blua koverta
- Vortoj el la flava koverta

La vortoj estu prenitaj el la kovertoj hazarde. La celo estas ekscii, kiuj frazoj havas sencon kaj skribi ilin en kajeron. Vi povas fari konkurson: la grupo, kiu kreas kaj tradukas plej multe da frazoj, venkas. Ili ricevas tiom da poentoj, kiom da sencohavaj frazoj ili kreis.

Koloraj vortkartoj en la 4 kovertoj:

- Ruĝaj vortoj: **mi, vi, li, ŝi, ni**
- Verdaj vortoj: **demandas, salutas**
- Bluaj vortoj: **ĉu**
- Flavaj vortoj: **vin, min, ŝin, lin, nin**

Ekzemploj de tiaj frazoj:

**Ĉu mi demandas vin? Ĉu mi demandas ŝin? Ĉu vi salutas ŝin? Ĉu li salutas ŝin?**

La lernantoj tradukas la frazojn al sia lingvo.

---

Donu hejmtaskojn

**La amikino de Marko (2. parto)**

**A** Saluton. Mi legis, sed nun mi volas paroli kun vi.

**B** Ĉu vi havas bonan libron?

**A** Jes, mi havas. Mi ŝatas legi nur bonajn librojn. Ĉu vi volas trinki kafon?

## M9 Dialogo

**Petro** Kiuj geamikoj venis al vi?

**Ana** Maria kaj Ivo venis kaj nun ili sidas en mia ĉambro.

**Petro** Kion diris viaj gepatroj?

**Ana** Ili volis paroli kun miaj geamikoj kaj faris demandojn al ili.

**Petro** Ho!

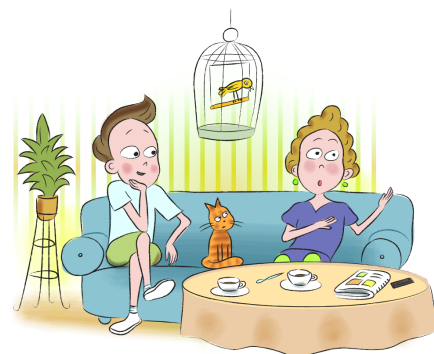
**Ana** Miaj geamikoj trinkis kafon kaj ni parolis pri bonaj libroj kiujn ni legis.

**Petro** Kiujn librojn ili ŝatas legi?

**Ana** Romanojn.

**Petro** Ankaŭ mi volas havi geamikojn kiuj ŝatas legi bonajn librojn.

**Ana** Miaj geamikoj Maria kaj Ivo estas ankaŭ viaj geamikoj.



## M10 Tradukekzerco

Traduku la jenajn frazojn kun akuzativo al via lingvo.

Mi havas novan amikon. Mi havas novajn amikojn. Mi havas bonajn amikinojn. Mi havas belan malamikon. Ŝi lernas belan lingvon. Ili lernas facilajn lingvojn. Vi lernas facilajn lingvojn ...

mi

vi

li

ŝi

ni

demandas

salutas

ĉu

vin

min

sin

lin

nin

## M12 Hejmtasko

Plenigu la frazojn per la pronomoj **mi, vi, li, ŝi, ni** kaj iliaj akuzativaj formoj **lin, ŝin, min, nin, vin** kaj skribu novajn malajn frazojn.

\_\_\_\_\_ salutas \_\_\_\_\_.

Malo: \_\_\_\_\_ .

\_\_\_\_\_ demandas \_\_\_\_\_.

Malo: \_\_\_\_\_ .

\_\_\_\_\_ havas \_\_\_\_\_.

Malo: \_\_\_\_\_ .

Kreu frazojn per la komputilo. Kreu 5 frazojn ĉiutage; traduku ilin kaj skribu ilin, se ili estas ĝustaj.

## ▼ **Bloko 7** (sesioj 13-14)

---



### Lernoceloj

- uzi kaj ripeti gramatikon kaj vortojn el la antaŭaj blokoj
- plifortigi sian komprenon de la akuzativo kaj modalaj verboj
- preparoli demandojn pri la akuzativo kaj modalaj verboj

### Bezonataj instruiloj

- komputilo por ludi sonon, pilko

### Pretigado

- Sonoj **1, 3, 4**
- Kopioj de **M13**
- Komputilo(j)



# Lernplano

---

15 min

Disdonu la kanton **M14**. Traduku la kanton kune kaj kantu ĝin 2-3-foje.

Ĉi tiu kanto donas eblon preparoli la funkcion kaj pozicion de la akuzativo kaj modalaj verboj. Motivu la lernantojn demandi kaj klarigu ajnan demandon.

---

5 min

Ludu la Vortpilkan ludon por lerni kaj ripeti vortojn. Petu lernantojn formi cirklon. Ĵetu la pilkon al unu el la lernantoj kaj diru vorton en la nacia lingvo, kiun la lernantoj jam lernis en Esperanto. La lernanto kun la pilko tradukas la vorton al Esperanto. Poste li aŭ ŝi povas ĵeti la pilkon al alia lernanto kaj diri vorton, kiun tiu traduku al Esperanto, ktp. Se la lernanto ne konas la ĝustan vorton, la instruisto diras alian vorton, ĝis la lernanto respondos ĝuste. Poste li aŭ ŝi povas pluĵeti la pilkon.

---

5 min

Nelingva paŭza ludo

---

20 min

Revenu al la dialogo **M9** el la antaŭa bloko. Petu la lernantojn legi kaj traduki ĝin denove kaj dividi ilin en duopojn. Ĉiu duopo ludu la dialogon sen traduki ĝin.

---

10 min

Paŭzo

---

10 min

Disdonu la ekzercon **M14** por ekzerci modalajn verbojn **voli**, **ŝati** kaj la akuzativon. Petu la lernantojn formi duopojn kaj demandi unu la aliajn demandojn kaj doni respondojn.

Ĉu vi ne volas legi grandan libron? Kiu ŝatas lerni novan, belan lingvon? Kion ŝi volas trinki? Ĉu vi ŝatas paroli kun via patrino? Ĉu vi volas havi monon en via hejmo? En kiu ĉambro li ŝatas legi librojn. Kion la patrino volas instrui al vi? Kian kafon ŝi volas trinki?

---

10 min

Ekzercu demandojn kaj respondojn kune. Faru demandojn enhavantajn akuzativon. La lernantoj respondas.

Eblaj demandoj:

Ĉu vi salutas min? Ĉu ŝi salutas vin? Ĉu li salutas ŝin? Ĉu vi salutas nin? Kiun vi demandas? Kiun ŝi demandas? Kiun mi demandas? Kiun vi demandas?

---

5 min

Nelingva paŭza ludo

---

10 min

Aŭskultu kune Sonon **1** kaj Sonon **3**. Petu lernantojn legi po 2 frazoj kaj traduki ilin denove. Kiam ili atingas finon de la teksto, ili rekomencas sed ĉi-foje sen traduko. La instruisto helpas nur kun ĝusta elparolo kaj, se necese, kun tradukado.

---

10 min

Kantu kune ĉiujn kantojn el antaŭaj lecionoj.

---

Donu hejmtaskojn

**Mi ŝatas**

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun geamikoj,

Jes! jes! (koruso)

En mia hejmo,

Tre! tre! (koruso)

En lernoĉambro

Jes! jes! (koruso)

Kaj en hotelo

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas kafon.

Mi ŝatas lingvojn.

Mi ŝatas sporton.

Mi ŝatas librojn.

Kun la gepatroj

Ĉu????? (koruso)

Mi ŝatas sporti

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas lerni

Tre! tre! (koruso)

Mi ŝatas trinki

Jes! jes! (koruso)

Mi ŝatas legi

Tre! tre! (koruso)

Melodio: adaptita el la franca kanto Frère Jacques

## M14 Ekzerco

Legu la demandojn sube kaj demandu vian najbaron. Aŭskultu la respondojn de via najbaro. Poste interŝanĝu rolojn.

Ĉu vi ne volas legi grandan libron? Kiu ŝatas lerni novan, belan lingvon? Kion ŝi volas trinki? Ĉu vi ŝatas paroli kun via patrino? Ĉu vi volas havi monon en via hejmo? En kiu ĉambro li ŝatas legi librojn. Kion la patrino volas instrui al vi? Kian kafon ŝi volas trinki?

## M15 Hejmtasko

Metu la vortojn en la ĝusta ordo. Atentu pri la infinitivo.

---

Maria trinki kafon ŝatas.

---

matematikon Petro lerni volas.

---

trinki Ĝi lakton ŝatas.

---

volas Li instruistinojn saluti.

---

Peter kaj ŝatas Roberto sporti.

Kreu frazojn per la komputilo. Kreu 5 frazojn ĉiutage; traduku ilin kaj skribu ilin, se ili estas ĝustaj.

## ▼ Bloko 8 (sesioj 15-16)



### Lernoceloj

- ripeti vortojn kaj lerni novajn vortojn
- rekoni la novan modalan verbon **POVI**
- rekoni kaj uzi la vorton **KE** kiel ligvorton inter subfrazoj
- krei vortojn kun la prefiksoj **MAL-** kaj **GE-**

### Bezonataj instruiloj

- komputilo por ludi sonon, komputiloj por lernantoj (aŭ uzu la alternativan ekzercon), pilko, morfemoj

### Pretigado

- Sonoj **5, 6**
- Kopioj de **M16**
- Kopioj de **M17**
- Presu kaj tondu la morfemojn **M18** aŭ igu la infanojn fari tion dum klaso

### Novaj vortoj

frato = frato

rigardi = rigardi

jen = jen

okulo = okulo

ankoraŭ = ankoraŭ

ke = ke

varma = varma

ami = ami

iri = iri

se = se

kuiiri = kuiiri

tempo = tempo

dankon = dankon

manĝi = manĝi

povi = povi

MAL- = MAL-

ankaŭ = ankaŭ

# Lernplano

---

20 min

Disdonu **M16** kaj aŭskultu Sonon **5**. Legu kaj traduku la tekston kune. Petu lernantojn legi po 2 frazoj kaj traduki ilin denove. Kiam ili atingas finon de la teksto, ili rekomencas sed ĉi-foje sen traduko. La instruisto helpas nur kun ĝusta elparolo kaj, se necese, kun tradukado.

Priparolu la novajn gramatikaĵojn: **povi**, **ke**, **mal-** kaj **ge-**. Mallonge priparolu modalajn verbojn. Atentigu, ke modalaj verboj devas esti konektitaj kun verboj en infinitivo.

---

5 min

Nelingva paŭza ludo

---

15 min

Ekzercu la modalajn verbojn **povi**, **voli** kaj **ŝati**: starigu la ĉi-subajn demandojn kaj la lernantoj respondu. Helpu ilin kun traduko, se necese.

Kion Petro volas demandi? Ĉu Ana devas paroli kun Petro? Se Ana ne volas diri kiun ŝi amas, ĉu Petro povas demandi ŝin? Kiun aŭton vi ŝatas havi? Kiu devas lerni novan lingvon? Kion vi ŝatas havi? Kiu volas paroli facilan lingvon? Ĉu Ana volas diri kiun ŝi amas? Kiun libron vi ŝatas legi?

Kun kiu vi povas sidi? Al kiu vi povas doni vian monon? De kiu venis via libro? Kian kafon vi ŝatas trinki? Kiajn librojn vi povas legi?

---

5 min

Ludu la Vortpilkan ludon por lerni kaj ripeti vortojn. Petu lernantojn formi cirklon. Ĵetu la pilkon al unu el la lernantoj kaj diru vorton en la nacia lingvo, kiun la lernantoj jam lernis en Esperanto. La lernanto kun la pilko tradukas la vorton al Esperanto. Poste li aŭ ŝi povas ĵeti la pilkon al alia lernanto kaj diri vorton, kiun tiu traduku al Esperanto, ktp. Se la lernanto ne konas la ĝustan vorton, la instruisto diras alian vorton, ĝis la lernanto respondos ĝuste. Poste li aŭ ŝi povas pluĵeti la pilkon.

---

5 min

Paŭzo

---

15 min

Disdonu la dialogon **M17**.

Dividu la lernantojn en duopojn kaj petu ilin legi la dialogon kaj traduki ĝin. Petu unu duopon laŭtlegi la dialogon kaj traduki ĝin linion post linio. Helpu ilin kun tradukado, se necese. Poste petu tiun duopon ludi la dialogon sen traduki ĝin denove. Se estas tempo, vi povas peti aliajn duopojn ludi la dialogon.

---

5 min

Kantu kune la kanton **M13**.

---

5 min

Nelingva paŭza ludo

---

15 min

Ludu la vortkreatan ludon. Disdonu kartojn kun la jenaj morfemoj el **M18** (**amik**, **ge**, **mal**, **o**, **j**, **patr**, **instru**, **ist**, **facil**, **a**, **lingv**, **lernant**) kaj klarigu la regulojn de la ludo. La lernantoj devas kunmeti morfemojn kaj ekscii, kiuj vortoj havas sencon. Poste ili tradukas la vortojn al sia lingvo.

La lernantoj kreas vortojn kiel:

**malamiko**, **malamikinoj**, **gemalamikoj**, **gepatroj**, **patrinoj**, **instruistoj**, **malfacilaj**, **gelingvistoj**, **malbelaj**, **gelernantoj**

---

---

5 min

Ludu la akuzativan ludon: **Kion vi havas?**

Decidu, kiu lernanto komencas la ludon, kaj donu al li aŭ ŝi la pilkon. Poste demandu: **"Kion vi havas?"** La lernanto respondas: **"Mi havas pilkon."** Tiu lernanto poste elektas iun alian kaj demandas: **"Kion vi havas?"** La dua prenas la pilkon kaj respondas: **"Mi havas pilkon."** Poste li aŭ ŝi demandas trian lernanton: **"Kion mi havas? Kion vi havas?"** La respondoj ĉiam devas esti: **"Vi havas pilkon. Mi havas pilkon."**

---

Donu hejmtaskojn

## M16 La amikino de Marko

Marko havas amikino. Ŝia nomo estas Ana. Ŝi estas juna kaj bela. Ana kaj Marko estas geamikoj. Ana venis al la hejmo de Marko.

**Marko** Bonvolu eniri, amikino.

**Ana** Saluton Marko. Kion vi faras?

**Marko** Saluton. Mi legis, sed nun mi volas paroli kun vi.

**Ana** Ĉu vi havas bonan libron?

**Marko** Jes, mi havas. Mi ŝatas legi nur bonajn librojn. Ĉu vi volas trinki kafon?

**Ana** Jes. Ĉu viaj gepatroj kaj gefratoj estas en via hejmo?

**Marko** Ne. Jen la kafo, ĝi estas ankoraŭ varma. Mi nun kuiris ĝin.

**Ana** Dankon. Mi povas trinki ankaŭ malvarman kafon.

**Marko** Marko rigardis la belajn okulojn de Ana. Mi vidas, ke li amas ŝin.





## M17 Dialogo

**Petro** Ĉu vi povas vidi min? Mi ne estas en la ĉambro.

**Ana** Jes, mi povas vidi vin. Vi nun eniris.

**Petro** Kion vi vidas?

**Ana** Vi havas monon? Kiu mono ĝi estas?

**Petro** Mi havas japanan monon. Kion vi ŝatas?

**Ana** Mi ŝatas trinki kafon kaj paroli kun vi.

**Petro** Nun ni trinkas malvarman kafon. Varman mi ne havas.

**Ana** Jes. Ĉu vi kuiris ĝin?

**Petro** Ne. Mia patrino kuiris la kafon. Ĉu vi povas respondi al mia demando?

**Ana** Kiu demando?

**Petro** Kiun vi amas?

**Ana** Mi ne volas diri.

amik

ge

mal

o

j

patr

instru

ist

facil

a

lingv

lernant

## M19 Hejmtasko

Plenigu la vortojn per unu el la jenaj vortoj: trinki 3x, librojn 2x, ŝi, vi, paroli, ŝatas, libron, amikinon, legis, volas.

Marko havas \_\_\_\_\_. Ŝia nomo estas Ana. \_\_\_\_\_ estas juna kaj bela. Ana kaj Marko estas \_\_\_\_\_.

Ana venis al la hejmo de Marko.

– Bonvolu eniri, amikino.

– Saluton Marko. Kion \_\_\_\_\_ faras?

Saluton. Mi \_\_\_\_\_, sed nun mi \_\_\_\_\_ paroli kun vi.

Ĉu vi havas bonan libron?

Jes, mi havas. Mi \_\_\_\_\_ legi nur bonajn \_\_\_\_\_. Ĉu vi volas \_\_\_\_\_ kafon?

Ĉu vi ne volas legi grandan \_\_\_\_\_? Kiu ŝatas lerni novan, belan lingvon? Kion ŝi volas \_\_\_\_\_? Ĉu vi ŝatas paroli kun via patrino? Ĉu vi \_\_\_\_\_ havi monon en via hejmo? En kiu ĉambro li ŝatas legi \_\_\_\_\_. Kion la patrino volas instrui al vi? Kian kafon ŝi volas \_\_\_\_\_?

Kreu frazojn per la komputilo. Kreu 5 frazojn ĉiutage; traduku ilin kaj skribu ilin, se ili estas ĝustaj.

## ▼ Bloko 9 (sesioj 17-18)

---



### Lernoceloj

- ripeti vortojn kaj lerni novajn
- krei frazojn en pasinta kaj nuna tempoj kun akuzativo kaj modalaj verboj
- plifortigi ilian komprenon de la prefikso **MAL-**

### Bezonataj instruiloj

- komputilo por ludi sonon, pilko, Koloraj vortkartoj

### Pretigado

- Sonoj **5, 7**
- Kopioj de Dialogo **M21**
- Presitaj kaj tonditaj koloraj kartoj **M20** en kovertoj
- Komputilo(j)
- Kopioj de **M22**

### Novaj vortoj

kia = kia

---

Slovakio = Slovakio

---

simpatia = simpatia

centro = centro

---

restoracio = restoracio

# Lernplano

---

**20 min** Revenu al la teksto **M16** kaj aŭskultu la sonon **5**.

Legu kaj traduku ĝin kune. Petu lernantojn legi po 2 frazoj kaj traduki ilin denove. Kiam ili atingas finon de la teksto, ili rekomencas sed ĉi-foje sen traduko. La instruisto helpas nur kun ĝusta elparolo kaj, se necese, kun tradukado.

Priparolu denove la gramatikaĵojn: **povi, ke, mal-** kaj **ge-**. Atentigu, ke verboj en la pasinta tempo havas la finaĵon **-is**.

---

**5 min** Nelingva paŭza ludo

---

**20 min** Ludu la ludon kun koloraj vortkartoj en 5 kovertoj. Kreu grupojn el 3 lernantoj kaj donu al ĉiu aron da kovertoj kun **M20**. Petu la grupojn kune krei frazojn kun 5 vortoj. La vortoj devas esti en la jena ordo:

- Vortoj el la ruĝa koverto
- Vortoj el la verda koverto
- Vortoj el la blua koverto
- Vortoj el la bruna koverto
- Vortoj el la flava koverto

La vortoj estu prenitaj el la kovertoj hazarde. La celo estas ekscii, kiuj frazoj havas sencon kaj skribi ilin en kajeron. Vi povas fari konkurson: la grupo, kiu kreas kaj tradukas plej multe da frazoj, venkas. Ili ricevas tiom da poentoj, kiom da sencohavaj frazoj ili kreis.

Koloraj vortkartoj en la 5 kovertoj:

- Ruĝaj vortoj: **amiko, libro, lernanto, sportisto, patro, patrino, instruisto, instruistino, hejmo, domo, kafo, mono, frato, fratino, okulo, mi, vi, li, ŝi, ĝi**
- Verdaj vortoj: **povas, volas, povis, volis, devas, devis, ŝatas, ŝatis**
- Bluaj vortoj: **instrui, lerni, skribi, demandi, fari, havi, kuiri, legi, rigardi, trinki, vidi**
- Brunaj vortoj: **belan, bonan, facilan, grandan, junan, novan, malbonan, malbelan, malfacilan, malgrandan, maljunan, malnovan, varman, malvarman, mian, vian, lian, ŝian, ĝian**
- Flavaj vortoj: **amikon, libron, lernanton, sportiston, patron, patrion, instruiston, instruistinon, hejmon, domon, kafon, monon, fraton, fratiron, okulon, min, vin, lin, ŝin, ĝin**

Ekzemploj:

- **Amiko volas LERNI novan lingvon.**
  - **Hejmo devas SKRIBI bonan kafon.**
- 

**5 min** Paŭzo

---

**15 min** Disdonu la dialogon **M21**.

Dividu la lernantojn en duopojn kaj petu ilin legi la dialogon kaj traduki ĝin. Petu unu duopon laŭtlegi la dialogon kaj traduki ĝin linion post linio. Helpu ilin kun tradukado, se necese. Poste petu tiun duopon ludi la dialogon sen traduki ĝin denove. Se estas tempo, vi povas peti aliajn duopojn ludi la dialogon.

---

**5 min** Kantu kune la kanton **M13**.

---

**5 min** Nelingva paŭza ludo

---

**20 min** Disdonu la ekzercon **M22**. Petu la lernantojn traduki la vortojn al Esperanto kaj skribu ankaŭ la vortojn kun mala signifo.

---



amiko

libro

lernanto

sportisto

patro

patrino

instruisto

instruistino

hejmo

domo

kafo

mono

frato

fratino

okulo

mi

vi

li

ŝi

ĝi

povas

volas

povis

volis

devas

devis

ŝatas

ŝatis



instrui

lerni

skribi

demandi

fari

havi

kuri

legi

rigardi

trinki

vidi

belan

bonan

facilan

grandan

junan

novan

malbonan

malbelan

malfacilan

malgrandan

maljunan

malnovan

varman

malvarman

mian

vian

lian

ŝian

ĝian

amikon

libron

lernanton

sportiston

patron

patrinon

instruiston

instruistinon

hejmon

domon

kafon

monon

fraton

fratinon

okulon

min

vin

lin

ŝin

ĝin

## M21 Dialogo

- Petro** Kiaj estas viaj novaj geamikoj, Ana?
- Ana** Junaj kaj simpatiaj. Ili havas ankaŭ belajn okulojn.
- Petro** Ĉu vi parolis kun ili pri viaj gefratoj kaj gepatroj?
- Ana** Mi ne povis. Miaj gepatroj estis en la ĉambro.
- Petro** Ĉu la geamikoj havas monon?
- Ana** Ili havas. Kun kiuj viaj geamikoj vi sidis en restoracio?
- Petro** Kun novaj geamikoj, kiuj venis de Slovakio.
- Ana** Ho, Ĉu ili venis en aŭto?
- Petro** Jes. Nun ili estas en hotelo kaj manĝas.
- Ana** Kion ili ŝatas vidi?
- Petro** La centron de Zagrebo.

**M22** Ekzerco

Traduku la adjektivojn al Esperanto kaj skribu la malan signifon.

	<b>Traduko</b>	<b>Mala signifo</b>
facila		
bona		
juna		
varma		
bela		
nova		
granda		

## M23 Hejmtasko

Kreu frazojn per la komputilo. Kreu 5 frazojn ĉiutage; traduku ilin kaj skribu ilin, se ili estas ĝustaj.

## ▼ **Bloko 10** (sesioj 19-20)

---



### Lernoceloj

- ekzerci paroladon en simulado de viva situacio (skeĉo)
- ripeti vortojn kaj lerni novajn

### Bezonataj instruiloj

- komputilo por ludi sonon, pilko, Koloraj vortkartoj

### Pretigado

- Sonoj **8, 9**
- Kopioj de **M24**
- Kopioj de **M25**
- Presitaj kaj tonditaj koloraj kartoj **M20** en kovertoj

### Novaj vortoj

tempo = tempo

---

kune = kune

---

matematiko = matematiko

infano = infano

---

preni = preni



# Lernplano

---

**20 min** Petu la lernantojn ludi mallongan skeĉon. Kreu grupojn de 3 lernantoj. En grupoj, la lernantoj unue legu kaj traduku la Skeĉon **M241**. La agado daŭras post la paŭzo.

---

**5 min** Nelingva paŭza ludo

---

**15 min** Daŭrigu la skeĉan agadon. La formitaj grupoj de 3 lernantoj ludas la skeĉon unu post la aliaj.

---

**5 min** Ludu la Vortpilkan ludon por lerni kaj ripeti vortojn. Petu lernantojn formi cirklon. Ĵetu la pilkon al unu el la lernantoj kaj diru vorton en la nacia lingvo, kiun la lernantoj jam lernis en Esperanto. La lernanto kun la pilko tradukas la vorton al Esperanto. Poste li aŭ ŝi povas ĵeti la pilkon al alia lernanto kaj diri vorton, kiun tiu traduku al Esperanto, ktp. Se la lernanto ne konas la ĝustan vorton, la instruisto diras alian vorton, ĝis la lernanto respondos ĝuste. Poste li aŭ ŝi povas pluĵeti la pilkon.

---

**10 min** Paŭzo

---

**15 min** Disdonu la dialogon **M25**.

Dividu la lernantojn en duopojn kaj petu ilin legi la dialogon kaj traduki ĝin. Petu unu duopon laŭtlegi la dialogon kaj traduki ĝin linion post linio. Helpu ilin kun tradukado, se necese. Poste petu tiun duopon ludi la dialogon sen traduki ĝin denove. Se estas tempo, vi povas peti aliajn duopojn ludi la dialogon.

---

**5 min** Kantu kune la kanton **M4**.

---

**5 min** Nelingva paŭza ludo

---

15 min

Ludu la ludon kun koloraj vortkartoj en 5 kovertoj. Kreu grupojn el 3 lernantoj kaj donu al ĉiu aron da kovertoj kun **M20**. Petu la grupojn kune krei frazojn kun 5 vortoj. La vortoj devas esti en la jena ordo:

- Vortoj el la ruĝa koverta
- Vortoj el la verda koverta
- Vortoj el la blua koverta
- Vortoj el la bruna koverta
- Vortoj el la flava koverta

La vortoj estu prenitaj el la kovertoj hazarde. La celo estas ekscii, kiuj frazoj havas sencon kaj skribi ilin en kajeron. Vi povas fari konkurson: la grupo, kiu kreas kaj tradukas plej multe da frazoj, venkas. Ili ricevas tiom da poentoj, kiom da sencohavaj frazoj ili kreis.

Koloraj vortkartoj en la 5 kovertoj:

- Ruĝaj vortoj: amiko, libro, lernanto, sportisto, patro, patrino, instruisto, instruistino, hejmo, domo, kafo, mono, frato, fratino, okulo, mi, vi, li, ŝi, ĝi
- Verdaj vortoj: povas, volas, povis, volis, devas, devis, ŝatas, ŝatis
- Bluaj vortoj: instrui, lerni, skribi, demandi, fari, havi, kuiri, legi, rigardi, trinki, vidi
- Brunaj vortoj: belan, bonan, facilan, grandan, junan, novan, malbonan, malbelan, malfacilan, malgrandan, maljunan, malnovan, varman, malvarman, mian, vian, lian, ŝian, ĝian
- Flavaj vortoj: amikon, libron, lernanton, sportiston, patron, patrinon, instruiston, instruistinon, hejmon, domon, kafon, monon, fraton, fratinton, okulon, min, vin, lin, ŝin, ĝin

Ekzemploj de tiaj frazoj:

Amiko volas LERNI novan lingvon.

Hejmo devas SKRIBI bonan kafon.

5 min

Kantu kune la kanton **M13**.

Donu hejmtaskojn

**Mi ne volas manĝi****Patrino** (al infano)

Manĝu!

**Infano** Mi ne volas!**Patrino** Manĝu! Estu bona! Manĝu!**Infano** Mi ne volas manĝi. Mi ne volas esti bona.**Patrino** (al la patro)

Ĉu vi vidas? Li ne volas manĝi. Li ne volas esti bona.

**Patro** (al la patrino)

Jes. Mi vidas. Li diras ke li ne volas manĝi. Li diras ke li ne volas esti bona.

**Patro** (al la infano)

Ĉu vi volas manĝi? Ĉu vi volas esti bona? Vi devas manĝi. Vi devas esti bona.

**Infano** Ne, mi ne volas manĝi. Ne, mi ne volas esti bona.

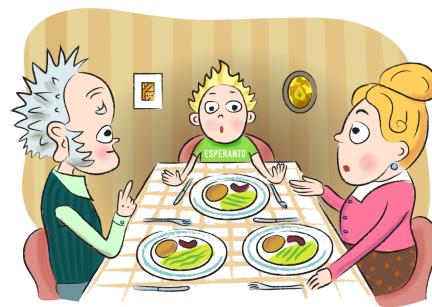
Mi ne devas manĝi. Mi ne devas esti bona. Kiu diras ke mi devas manĝi? Kiu diras ke mi devas esti bona?

**Patrino** Ĉu vi ne povas manĝi?**Infano** Mi povas. Mi ne volas. Mi povas manĝi. Mi ne volas manĝi. Mi povas esti bona. Mi ne volas esti bona. Mi povas diri, ke mi ne volas manĝi. Mi povas diri ke mi ne volas esti bona.**Patro** Vi ne povas diri, ke vi ne volas manĝi. Vi devas manĝi!**Infano** (elprenas libron, lernolibron de Esperanto)

Mi ne devas manĝi. Mi ne havas tempon. Mi lernas Esperanton.

**Patro kaj patrino** (kune)

Li ne havas tempon. Li lernas Esperanton.



## M25 Dialogo

**Petro** Saluton, Ana. Ĉu vi havis bonan manĝon?

**Ana** Jes. Mia patrino kuiras bonajn manĝojn kaj mi ŝatas manĝi.

**Petro** Kion vi lernis, ĉu matematikon?

**Ana** Ne. Mi devis lerni pri lingvoj.

**Petro** Kian lernolibron pri lingvoj vi havas?

**Ana** Malbonan libron. Kaj vi, kion vi lernis?

**Petro** Matematikon mi volis lerni sed mi devis manĝi kaj ne lernis.

**Ana** Manĝi vi devas, sed ankaŭ lerni vi devas.

**Petro** Mi volas diri al vi, ke vi estas bela.

**Ana** Dankon.

## M26 Hejmtasko

Ripetu kaj lernu ĉiujn vortojn el la leciono 2.